

MASARYKOVA UNIVERZITA

Filozofická fakulta

Le projet pour le cours Lexicologie et lexicographie du français/ Projekt pre kurz Lexikologie a lexicografie francouzštiny

Néologie autour de nous/ Neologizmy okolo nás

Natália Liptáková

Table des matières /Obsah

PARTIE FRANÇAISE	2
INTRODUCTION	3
1.MÉTHODOLOGIE	3
2. PARTIE ANALYTIQUE	4
2.1. COMMENTAIRE PERSONNEL	6
3. FILTRES	7
3.1. FILTRE SOCIAL	7
3.2 FILTRE LEXICOGRAPHIQUE	9
CONCLUSION	13
BIBLIOGRAPHIE	14
ANNEXES	15
SLOVENSKÁ ČASŤ	18
ÚVOD	19
4.METODOLÓGIA	19
5.ANALYTICKÁ ČASŤ	20
5.1. OSOBNÝ KOMENTÁR	23
6. FILTRE	24
6.1. SOCIÁLNY FILTER	24
6.2. LEXIKOGRAFICKÝ FILTER	26
ZÁVER	32
BIBLIOGRAFIA	33
PRÍLOHY	34

Partie française

Introduction

Selon le dictionnaire *Larousse* en ligne un, *néologisme* signifie « Tout mot de création récente ou emprunté depuis peu à une autre langue ou toute acception nouvelle donnée à un mot ou à une expression qui existaient déjà dans la langue. »¹

D'après cette définition, il s'agit donc d'un nouveau terme qui est créé dans une langue vivante et qui est ensuite inclus dans les dictionnaires généraux. Le projet *Néologismes autour de nous* est un projet du cours de la Lexicologie et lexicographie du français où nous examinons les expressions qui nous semblent nouvelles. Dans les chapitres suivants, nous allons présenter ces expressions et nous allons les examiner plus en détails.

Tout d'abord, nous verrons la méthodologie que nous avons suivie en travaillant sur ce projet, ensuite nous présenterons le tableau avec nos candidats néologiques avec le commentaire personnel. Ensuite, nous les analyserons en utilisant le filtre social où il s'agit d'une évaluation des expressions par les étudiants d'un groupe que l'on a formé pendant le semestre. Après ce filtre social, nous présenterons le filtre lexicographique. À la fin de cette partie française, nous présenterons le petit dictionnaire avec nos néologismes et leurs définitions dans les annexes.

1.Méthodologie

Pendant ce semestre d'automne, nous fréquentions le cours intitulé *Lexicologie et lexicographie française* et nous collectionnions les expressions nouvelles que nous avons trouvées dans les médias, dans les différents discours où simplement dans n'importe quelle situation dans la vie quotidienne.

Tout au bout du semestre nous devions être très attentifs aux discours oraux ou aux documents écrits. Plus concrètement, nous faisons attention au lexique nouveau parce que nous avons travaillé sur ce projet qui s'appelle *Les néologismes autour de nous* qui consistait à collectionner

¹ Néologisme. Larousse [online]. [consulté le 26 janvier 2021]. Disponible sur : <https://www.larousse.fr/dictionnaires/francais/néologisme/54201>

tous les mots qui nous semblaient nouveaux et qui pouvaient potentiellement appartenir, sous l'analyse de variation diachronique de la langue, dans la catégorie des néologismes.

Chaque fois que nous avons trouvé une expression qui nous semblait nouvelle, nous l'avons noté dans un cahier pour ce projet. Après cette étape, nous avons commencé à traiter les expressions plus en détail. Nous avons dressé un tableau pour noter les différents points importants afin de décrire l'expression et aussi la situation de communication dans laquelle le lexème a été entendu ou lu.

2. Partie analytique

Dans cette partie nous présenterons le tableau qui montre les expressions trouvées du mois d'octobre jusqu'au mois de décembre. Ce tableau est divisé en quatre parties. Dans ces parties nous décrirons les expressions plus en détails et nous montrerons comment nous les avons trouvées.

Tableau n. 1 -Les néologismes français

Partie 1.

	<u>Expression</u>	<u>Catégorie grammaticale</u>	<u>API</u>
1	Restriction	substantif, singulier, féminin	[ʁɛstʁiksjɔ̃]
2	Confinement	substantif, singulier, masculin	[kɔ̃finmɑ̃]
3	Mec	substantif, singulier, masculin	[mek]
4	Poutouner	verbe, infinitif présent	[putune]
5	Confinemanche	substantif, singulier, masculin	[kɔ̃finmɑ̃]
6	Locavorisme	substantif, singulier, masculin	[lɔkavɔʁism]

Partie 2.

	<u>Sens (définition)</u>	<u>Mode</u>	<u>Contexte (phrase)</u>
1	Une limitation. Ce terme désigne le fait de réduire le nombre ou l'importance de quelque chose. ²	Oral	Il y a des nouvelles restrictions à cause de Covid.
2	Action de confiner ³	Écrit	Emmanuel Macron a dressé un tableau noir de la situation mercredi pour justifier un nouveau confinement.
3	Homme, individu ⁴	Oral	« Ah oui, j'étais avec un mec »
4	Donner une, des bis(es) (dans le Midi) ⁵	Oral	« Je te poutoune »
5	Dimanche pendant le confinement	Écrit	« Septième jour à l'appel à grasse matinée du confinemanche »
6	Un mouvement prônant la consommation de nourriture produite dans un rayon allant de 100 à 250 kilomètres maximum autour de son domicile	Écrit	« Les avantages du locavorisme »

Partie 3.

	<u>Situation de communication</u>	<u>Locuteur</u>	<u>Date</u>
1	J'étais en France et j'ai parlé avec une amie et elle m'a informé de ces nouvelles restrictions	Mon amie de la France, étudiante de droit, 21 ans	Mars 2020
2	Un article dans un journal qui parle de la situation actuelle	Un journaliste, environ 30 ans	30.10.2020
3	J'ai demandé mon amie de Nancy ce qu'elle a fait pendant la soirée et elle m'a répondu qu'elle était avec un mec	Une étudiante des lettres d'origine française, 20 ans	1.12.2020
4	J'ai téléphoné avec mon amie de la France et elle m'a dit cette phrase, j'ai demandé ce que cela voulait dire et elle me l'a expliqué	Une étudiante des lettres d'origine française, 20 ans	13.12.2020
5	J'ai lu un article dans Le Monde	Un journaliste	19.12.2020
6	J'ai lu un article sur alimentation	Un journaliste	22.12.2020

² Restriction. *L'Internaute* [online]. Dans *Le Dictionnaire Internaute en ligne*. [consulté le 7 mars 2021]. Disponible sur <https://www.linternaute.fr/dictionnaire/fr/definition/restriction/>

³ Confinement. *L'Internaute* [online]. Dans *Le Dictionnaire Internaute en ligne*. [consulté le 7 mars 2021]. Disponible sur <https://www.linternaute.fr/dictionnaire/fr/definition/confinement/>

⁴ Mec. *L'Internaute* [online]. Dans *Le Dictionnaire Internaute en ligne*. [consulté le 7 mars 2021]. Disponible sur <https://www.linternaute.fr/dictionnaire/fr/definition/mec/>

⁵ Poutouner. *Larousse* [online]. [consulté le 26 janvier 2021]. Disponible sur : <https://www.larousse.fr/dictionnaires/francais/poutouner/188380>

Partie 4.

	<u><i>Votre commentaire sur la néologicit�</i></u>	<u><i>Matrice lexicog�nique</i></u>
1	Je n'ai jamais remarqué ce mot dans aucune situation avant celle-ci	Dérivation
2	J'ai vu ce mot pour la première fois	Dérivation
3	Je n'ai pas compris ce mot et je ne le rencontre pas souvent donc je l'ai ajouté dans mon liste	
4	Je n'ai jamais entendu ce verbe avant notre conversation	Dérivation
5	J'ai remarqué ce mot pour la première fois	Amalgame
6	Je n'ai jamais rencontré ce mot avant	Dérivation

2.1. Commentaire personnel

La plupart des néologismes trouvés sont liés au Covid. C'est la situation inattendue, les personnes ne connaissaient pas ce virus dans le passé. C'est la raison pour laquelle il y a beaucoup de nouvelles expressions qui émergent autour de cette situation. La collecte n'était pas facile pour nous parce que la plupart des mots que nous avons trouvés étaient seulement nouveaux pour nous, pour notre vocabulaire mais pas vraiment nouveaux dans la langue.

Nous allons présenter notre méthode qui est un peu diff rent chaque mois. Nous devons souligner que c'est une méthode utilisée seulement dans ce projet et peut être différente pour chaque étudiant.

Le mois d'octobre, nous nous sommes davantage concentrée sur la compréhension écrite, chaque jour nous avons lu au moins un article et noté des nouveaux mots, mais ils étaient plutôt nouveaux dans notre vocabulaire mais pas vraiment les néologismes. C'est srement parce que nous ne sommes pas une locutrice native du français donc nous apprenons encore chaque jour. En novembre, nous nous sommes orientée plutôt vers l'écoute de podcasts axés sur les phénomènes grammaticaux ou les expressions idiomatiques. Or ici, nous n'avons malheureusement pas rencontrée de néologismes.

Pendant le mois de décembre, nous avons lu beaucoup d'articles et nous avons téléphoné avec une amie en France donc nous avons remarqué quelques nouveaux mots que nous avons noté et ensuite cité dans ce travail.

3. Filtres

3.1. Filtre social

Après notre recherche, nous avons créé des petits groupes des étudiantes et nous avons discuté de nos mots trouvés. Dans ce chapitre nous présenterons le tableau avec l'évaluation des mots trouvés. Avant de l'introduire, nous introduirons les membres de ce groupe.

Ivona- étudiante de la langue et littérature française, 22 ans

Martina- étudiante de la langue et littérature française, 27 ans

Dominika- étudiante de la langue et littérature française, 22 ans

Linda- étudiante de la langue et littérature française, 21 ans

Légende du tableau :

- NON=Je ne l'ai jamais entendu

1= Je ne connais pas ce mot mais je suis capable de deviner le sens.

2= Je ne connais pas ce mot et je ne suis pas capable de deviner le sens.

3= Je ne connais pas ce mot et j'ai mal deviné le sens

- OUI PASSIF=Je l'ai entendu mais je ne l'utilise pas

4= J'ai entendu ce mot mais je ne l'utilise pas et je ne veux pas l'utiliser.

5= J'ai entendu ce mot plusieurs fois mais je ne suis pas sûre de son sens, donc je ne l'utilise pas

6= Je l'entends souvent mais je ne l'utilise pas et je veux l'utiliser

- OUI ACTIF=Je l'ai entendu et je l'utilise

7= Je l'utilise activement mais j'ai toujours le sentiment néologique

8= ce mot n'est pas néologique pour moi mais peut être néologique pour les autres

9=Je ne partage pas le sentiment néologique et je ne comprends pas l'insertion dans le tableau

Tableau n. 2- Filtre social

Expression	Évaluation Ivona	Évaluation Martina	Évaluation Linda	Hodnotenie Dominika
Restriction	9 Je ne partage pas le sentiment néologique et je ne comprends pas l'insertion dans le tableau	6 Je l'entends souvent mais je ne l'utilise pas et je veux l'utiliser	8 ce mot n'est pas néologique pour moi mais peut être néologique pour les autres	7 Je l'utilise activement mais j'ai toujours le sentiment néologique
Confinement	3 Je ne connais pas ce mot et j'ai mal deviné le sens	2 Je ne connais pas ce mot et je ne suis pas capable de deviner le sens.	7 Je l'utilise activement mais j'ai toujours le sentiment néologique	6 Je l'entends souvent mais je ne l'utilise pas et je veux l'utiliser
Mec	9 Je ne partage pas le sentiment néologique et je ne comprends pas l'insertion dans le tableau	4 J'ai entendu ce mot mais je ne l'utilise pas et je ne veux pas l'utiliser.	9 Je ne partage pas le sentiment néologique et je ne comprends pas l'insertion dans le tableau	9 Je ne partage pas le sentiment néologique et je ne comprends pas l'insertion dans le tableau
Poutouner	2 Je ne connais pas ce mot et je ne suis pas capable de deviner le sens.	2 Je ne connais pas ce mot et je ne suis pas capable de deviner le sens.	2 Je ne connais pas ce mot et je ne suis pas capable de deviner le sens.	2 Je ne connais pas ce mot et je ne suis pas capable de deviner le sens.
Confinemanche	1 Je ne connais pas ce mot mais je suis capable de deviner le sens	1 Je ne connais pas ce mot mais je suis capable de deviner le sens	1 Je ne connais pas ce mot mais je suis capable de deviner le sens	1 Je ne connais pas ce mot mais je suis capable de deviner le sens
Locavorime	2 Je ne connais pas ce mot et je ne suis pas capable de deviner le sens	2 Je ne connais pas ce mot et je ne suis pas capable de deviner le sens	2 Je ne connais pas ce mot et je ne suis pas capable de deviner le sens	5 J'ai entendu ce mot plusieurs fois mais je ne suis pas sûre de son sens, donc je ne l'utilise pas

Après ce filtre, nous pouvons remarquer que le sentiment néologique est une entité subjective. Ce qui est un nouveau mot pour une personne peut être un mot utilisé déjà longtemps pour une autre personne.

3.2 Filtre lexicographique

L'étape suivante de notre collecte consiste à évaluer les données à l'aide des filtres successifs du point de vue lexicographique.

Avant de commencer nous présenterons la légende des abréviations utilisés dans les filtres :

PR 2020 - Le Petit Robert 2020

PL 2010 - Le Petit Larousse 2010

PL 2021 – Le Petit Larousse 2021

DAF- Dictionnaire de l'Académie française

1. Filtre

Dans le premier filtre, nous avons travaillé avec le corpus DiCo qui nous a montré si le mot a été ajouté dans les dictionnaires PR, PL après 1997 ou dans le dictionnaire DAF. Ensuite nous avons cherché dans Le Robert en ligne et Larousse en ligne.

- **Confinemanche-** n'est pas traité de manière lexicologique- DAF- 0, PR 2020 -0, Atilf-0, PL 2010 -0

Larousse en ligne -0

Le Robert en ligne- 0

- **Confinement-** DAF 1992, Atilf-0

PL 2010⁶ – action de confiner, fait de se confiner d'être confiné

PR 2020- action de confiner, de se confiner

Le Robert en ligne⁷: Action de confiner, de se confiner

- **Locavorisme-** PL 2010 - 0, DAF- 0, Atilf-0

*trouvé dans la forme *locavore* dans PR 2020 – Qui consomme des produits alimentaires locaux.

*trouvé dans la forme *locavorisme* dans Larousse en ligne et PL 2021

PL 2021⁸ - Mouvement prônant de ne consommer que des fruits et des légumes locaux et de saison, afin de contribuer au développement durable

Larousse en ligne : Mouvement prônant de ne consommer que des fruits et des légumes locaux et de saison, afin de contribuer au développement durable

Le Robert en ligne : 0

⁶ *Le Petit Larousse 2010*. Paris: Larousse, 2009.

⁷ *Confinement. LeRobert. Dico en ligne*. [consulté le 2 janvier 2021]. Disponible sur : <https://dictionnaire.lerobert.com/definition/confinement>

⁸ *Le Petit Larousse 2021*. Paris: Larousse, 2009.

- **Mec-** DAF- 0, PR-0, Atilf-0, PL-0

PL 2010 – Fam. Garçon, homme

PR 2020 – Fam. Homme, individu quelconque

Larousse en ligne : Garçon, homme, mari, amant, fam.

Le Robert en ligne : Homme, individu.

- **Poutouner-** DAF- 0, Atilf-0

*trouvé dans la forme *poutou* – PL 2010 – Région. Baiser, bisou.

PR 2020 – Région. Fam. Baiser affectueux

Larousse : Dans le Midi, donner une, des bises à, embrasser

Le Robert en ligne : 0

*trouvé dans la forme du verbe *poutouner* dans PL 2021

PL 2021- Région. (Midi). Donner une, des bises à, embrasser

- **Restriction** - PL 2010 - Condition, modification qui restreint qqch., PR 2020 – ce qui restreint le développement, la portée de qqch. (condition, exception)

Larousse en ligne : Action de limiter, de réduire le nombre, l'importance de quelque chose

Le Robert en ligne : Ce qui restreint le développement, la portée de qqch.

Ce qui est intéressant pour ce mot c'est qu'il était connu plutôt dans un autre sens dans le passé (fait de devenir moindre) mais cela a changé pendant la situation de Covid. Il est maintenant utilisé dans le sens que nous avons mentionné au-dessus.

2. Filtre

Maintenant nous passerons dans le deuxième filtre ou nous chercherons dans les dictionnaires Internaute, ReversoDictionnaire, Lingea et nous chercherons aussi dans les corpus. C'est le coprpus Araneum Francogallicum III Maximum.

- **Confinemanche**

Internaute - 0

ReversoDictionnaire - 0

Lingea - 0

Les corpus :

Araneum Francogallicum III Maximum⁹ - 0

- **Confinement**

Internaute : Action de confiner

Les corpus :

Araneum Francogallicum III Maximum – 20 253 résultats

- **Mec**

Internaute : Homme, individu

Les corpus :

Araneum Francogallicum III Maximum - 459 175 résultats

- **Locavorisme**

Internaute : Pratique qui consiste à ne s'alimenter qu'avec des aliments produits près de chez soi

Les corpus :

Araneum Francogallicum III Maximum - 230 résultats

- **Poutouner**

Internaute : 0

ReversoDictionnaire¹⁰ : embrasser (dans le Midi)

Les corpus :

Araneum Francogallicum III Maximum - 9 résultats

- **Restriction**

Internaute : Une restriction est une limitation. Ce terme désigne le fait de réduire le nombre ou l'importance de quelque chose.

Les corpus :

Araneum Francogallicum III Maximum - 159 887 résultats

⁹ NoSketchEngine. *Araneum Francogallicum III Maximum*. [consulté le 2 janvier 2021] Disponible sur : http://aranea.juls.savba.sk/aranea/run.cgi/first?corpname=AranFran_a&reload=1/

¹⁰ Poutouner. ReversoDictionnaire. Dans *Le Dictionnaire Reverso* en ligne. [consulté le 2 janvier 2021] Disponible sur : <https://dictionnaire.reverso.net/francais-definition/poutouner/>

3. Filtre

Dans ce filtre il nous est resté que le mot *confinemanche* que nous n'avons pas trouvé dans aucun dictionnaire. Nous ne traiterons pas les autres mots comme dans les filtres précédents parce que nous avons déjà trouvé leurs définitions dans les dictionnaires. Dans ce filtre, nous essayerons de définir le mot *confinemanche* dont la définition n'est pas trouvée dans aucun dictionnaire. Nous nous appuyerons donc sur les articles qui expliquent cette expression.

- **Confinemanche**- j'ai trouvé la définition de ce nom seulement dans cet article : https://www.lemonde.fr/m-perso/article/2020/04/27/lundimanche-aperue-coronabdos-les-nouveaux-mots-du-confinement_6037915_4497916.html et dans un autre article qui explique les mots qui se sont créés pendant le Coronavirus et pendant le confinement : <http://oreilletendue.com/2020/04/15/bref-lexique-du-confinement/>

Aucun dictionnaire- PL-0, PR-0, DAF-0, Internaute-0

Après cette partie nous pouvons déjà observer que certaines données ne sont pas les néologismes parce qu'ils étaient ajoutés dans les dictionnaires avant l'année 2016. Ce sont les mots : *confinement*, *restriction*, *mec*. D'un côté, ce sont les mots qui existent longtemps mais d'un autre côté, nous pouvons observer que leur sens change avec l'époque. Ces mots étaient connus sous une définition différente dans le passé qu'aujourd'hui. Ce sont les mots *restriction* et *confinement*. Chez le mot *restriction* l'ordre de fréquence de sens a changé.

Dans le dictionnaire que nous présenterons dans les annexes nous n'ajouterons que les mots *locavorisme*, *confinemanche* et *poutouner*. Nous considérons ces mots comme les néologismes parce qu'ils sont soit ajoutés dans les dictionnaires mais dans les versions récentes (après l'année 2016) soit impossibles de trouver dans aucuns dictionnaires *(il est vrai que le mot *poutouner* était trouvé dans PL 2010 mais dans une forme différente (*poutou*), comme nous l'avons vu

dans le premier filtre lexicographique. La forme du verbe apparaît plus tard dans les dictionnaires. C'est la raison pour laquelle nous ajoutons le verbe *poutouner* dans le groupe des néologismes).

Conclusion

Pour conclure, nous avons vu les méthodes selon lesquelles nous avons cherché les néologismes, nous avons présenté le tableau avec les détails sur ces expressions et nous avons vu le commentaire personnel. Après tout cela, il y avait 2 types de filtres que nous avons présenté. Premièrement, le filtre sociologique qui nous a montré que cette démarche est vraiment subjective et que chaque individu considère comme un néologisme des mots différents. Deuxièmement, le filtre lexicographique où nous devons constater que certaines données sont utilisées déjà longtemps dans la langue française. Ce qui était intéressant c'était la recherche dans les corpus. Cela nous a montré les occurrences de chaque lexème dans différentes sources.

Nous devons dire que ce projet nous a beaucoup aidé à nous concentrer sur un autre côté des paroles dites ou écrites. Nous avons commencé à noter les nouveaux mots et cela nous apportait beaucoup de nouvelles informations. Nous avons remarqué que nous avons trouvée plus de mots en lisant les articles qu'en regardant la télévision. En plus, quand notre amie en France avait du temps de parler avec nous, nous remarquions plusieurs mots que nous ne connaissions pas. C'est dommage que la situation ne nous permet pas assez de parler avec d'autres personnes parce cela est également le moyen d'enrichir le vocabulaire et de trouver des nouveaux mots (néologismes) pour ce projet intéressant.

Bibliographie

French Web. Araneum Francogallicum IV Maximum (Global French French, 20.05) 10.9 G. 2013-2019 [consulté le 24 janvier 2021]. Disponible sur : <http://aranea.juls.savba.sk/>

Internaute. (2020). Dans *Le Dictionnaire Internaute en ligne*. Disponible sur: <https://www.linternaute.com>

Larousse (s. d.). Dans *Le Dictionnaire Larousse en ligne*. [consulté le 15 janvier 2021]. Disponible sur : <https://www.larousse.fr/>

Le Petit Larousse 2010. Paris: Larousse, 2009.

Le Petit Larousse 2021. Paris: Larousse, 2009.

MARTINEZ, Camille. *Corpus Dictionnaires Comparés* [consulté le 2 janvier 2021]. Disponible sur : <http://redac.univ-tlse2.fr/lexicons/dico/interface/DiCoBrowser.html/>

ReversoDictionnaire. Dans *Le Dictionnaire Reverso en ligne*. [consulté le 15 janvier 2021]. Disponible sur : <https://dictionnaire.reverso.net/>

Rey-Debove, J. & Rey, A. (Dir.). (2020). *Le Petit Robert : dictionnaire alphabétique et analogique de langue française : version numérique*. Récupéré le 19 janvier 2021 sur <https://dictionnaire.lerobert.com/>

Wikipedia Foundation. *Wictionnaire* [consulté le 2 janvier 2021]. Disponible sur: https://fr.wiktionary.org/wiki/Wiktionnaire:Page_d%E2%80%99accueil

Annexes

Dans cette partie, nous présenterons notre dictionnaire des néologismes.

CONFINEMANCHE

[cõfinemã]; subst.; m., sg.

Dimanche pendant le confinement

Composition des mots *confinement* et *dimanche*

Commentaire :

Le Petit Larousse- 0 Le Petit Robert- 0 Dictionnaire de l'Académie française- 0 Larousse en ligne -0 Le Robert en ligne- 0

DiCo- 0

Araneum Francogallicum III Maximum- 0

Le mot nouveau qui apparait pendant le confinement.

Sources :

https://www.lemonde.fr/m-perso/article/2020/04/27/lundimanche-aperue-coronabdos-les-nouveaux-mots-du-confinement_6037915_4497916.html L'article dans LeMonde

LOCAVORISME

[lõkavõrism]; subst.; m., sg.

Pratique qui consiste à ne s'alimenter qu'avec des aliments produits près de chez soi, en général pour favoriser la production locale et le marché court.

L'emprunt de l'anglais *locavore* qui signifie une personne qui consomme principalement les produits locaux, avec suffixe *-isme*

« *Le locavorisme est un atout pour la protection de l'environnement.* »

Commentaire :

Trouvé dans Le Petit Larousse 2021, sur Internaute, Larousse en ligne

DiCo- PL 2020 - Locavorisme

DiCo- PR 2014- Locavore

Araneum Francogallicum III Maximum- 230 résultats

Sources :

<https://locavor.fr/definition-locavore-locavorisme-et-circuit-court>

<https://www.linternaute.fr/dictionnaire/fr/definition/locavorisme/>

POUTOUNER

[putune]; v.; , tranz.

- **(Dans le Midi), donner une, des bises à ; embrasser. (Fam.)**

Dérivation du nom *poutou* qui signifie un *bisou*

Pas d'exemple dans les dictionnaires

Commentaire :

Trouvé dans Le Petit Larousse 2021, Larousse en ligne et Reverso

DiCo PL 2019- poutouner

DiCo PR 2007- poutou

Araneum Francogallicum III Maximum- 9 résultats

Sources :

<https://www.larousse.fr/dictionnaires/francais/poutouner/188380>

Slovenská časť

Úvod

Podľa Krátkeho slovníka Slovenského jazyka je *neologizmus* definovaný ako „*novotvar*“¹¹. Na základe daných definícií môžeme teda konštatovať, že neologizmy sú nové slová alebo slovné spojenia, ktoré sú neskôr pridané do slovníkov.

Tento semester navštevujeme kurz Lexikológie a lexikografie francúzštiny, kde pracujeme na projekte Neologizmy okolo nás. Zaznamenávame a zberáme slová alebo slovné spojenia, ktoré považujeme za nové. Na začiatku semestra sme si založili zošit a tabuľku na zaznamenávanie kandidátov k následnému spracovaniu do nášho projektu.

V tejto práci uvidíme metódy, podľa ktorých sme postupovali pri zbere výrazov, ukážeme si tabuľku, kde budú výrazy rozvinuté viac do detailov a pridáme k nej osobný komentár. Následne prejdeme do sociálneho filtra, kde budú naše nájdené výrazy ohodnotené užšou skupinkou spolužiačok a na záver prejdeme do lexikografického filtra, kde budeme jednotlivé výrazy hľadať v slovníkoch a korpusoch.

4. Metodológia

Počas tohto semestra navštevujeme kurz Lexikológia a lexikografia francúzštiny, kde pracujeme na tomto projekte. Ako sme už spomenuli, zbierame výrazy, ktoré sú podľa nás nové v našom jazyku. Museli sme byť teda veľmi pozorní keď sme čítali rôzne články, pozerali televíziu alebo sa jednoducho rozprávali s priateľmi. Na začiatku semestra sme si vytvorili špeciálny zošit, ktorý slúžil na zapisovanie jednotlivých dát. Neskôr sme ich už preniesli do konkrétnej tabuľky, v ktorej sme zašli do detailov týchto výrazov a taktiež opísali spôsob akým sme sa k nim dopracovali.

¹¹ Novotvar. Kačala, J., M. Pisárčiková a M. Považaj.. Krátky slovník Slovenského jazyka [online]. 4. dopl. a upr. vyd. Brati-slava: Veda 2003. [cit. 2021-12-1]. Dostupné z : <https://slovník.juls.savba.sk/>

5. Analytická časť

V tejto časti si predstavíme tabuľku, ktorá sa skladá zo štyroch častí. V týchto častiach vysvetlíme jednotlivé detaily nájdených výrazov.

Tabuľka č. 3: Slovenské neologizmy

1. časť

	<u>Zachycený výraz</u>	<u>Gramatická kategória</u>	<u>IPA</u>
1	Disident	Podstatné meno, mužský rod, jednotné číslo	[dizident]
2	Kyborg	Podstatné meno mužský rod, jednotné číslo	[kibork]
3	Mandelbrotova množina	Prídavné meno a podstatné meno ženský rod, jednotné číslo	[mandɛlbrotova množina]
4	Fest	Príslovka spôsobu	[fɛst]
5	Pupák	Podstatné meno, mužský rod, jednotné číslo	[pupa:k]
6	Tuctovka	Podstatné meno, ženský rod, jednotné číslo	[tutstouka]
7	Antigén	Podstatné meno, mužský rod, jednotné číslo	[antige:n]
8	Hejtovať	Sloveso, neurčitok	[hɛjtovac]
9	Lobista	Podstatné meno, mužský rod, jednotné číslo	[lobista]
10	Samit	Podstatné meno, mužský rod, jednotné číslo	[samit]
11	Vopcháčík	Podstatné meno, mužský rod, jednotné číslo	[vopxa:tʃik]
12	Ficoid	Podstatné meno, mužský rod, jednotné číslo	[fitsoit]

2. časť

	<u>Význam</u>	<u>Kanáľ</u>	<u>Kontext</u>
1	Odpadlík, odštiepenec, človek stavajúci sa proti štátnemu zriadeniu ¹²	Ú	Disident bol ten, kto tento protest zorganizoval.
2	Človek vylepšený umelými súčiastkami ¹³	P	Do Prahy zavítal prví kyborg na svete – Angličan Neil Harbisson, ktorý si nechal do hlavy zabudovať

¹² Disident. (2020, august 8). *Wikipédia, Slobodná encyklopédia*. Získané 12:49, marec 10, 2021 z //sk.wikipedia.org/w/index.php?title=Disident&oldid=7072295.

¹³ Kyborg. (2014, október 1). *Wikipédia, Slobodná encyklopédia*. Získané 12:47, marec 10, 2021 z //sk.wikipedia.org/w/index.php?title=Kyborg&oldid=5865841.

			anténu převádějící barvy na vibrace.
3	Je jeden z najznámejších fraktálov ¹⁴	P	Status na FB: Čo je mandelbrotova množina?
4	Ekvivalent slova „veľmi“ požívaný hlavne v Turci	Ú	„To je fest zaujímavé“
5	Tradičné vianočné slovenské jedlo pre niektoré územia, podávané počas dňa alebo popri večeri	Ú	„Taktiež jete pupáky?“
6	Ide o osobu alebo vec, ktorá je obyčajná, bežná	Ú	„Tá pesnička je úplná tuctovka.“
7	Skrátený výraz pre antigénový test	Ú	„Idem si dať spraviť antigén“
8	Prejavenie nenávisťi najmä na internete	P	„Hejtujte ma koľko chcete“
9	Kto sa zúčastňuje na lobizme- úsilie istej skupiny osôb ovplyvniť politických činiteľov v niečí prospech ¹⁵	Ú	„Svojimi skutkami dokazuje, že je lobista“
10	Schôdzka, rokovanie ¹⁶	Ú	„Informujem Vás po dnešnom samite“
11	Slovenský výraz pre hot-dog	Ú	„Dala by som si vopcháčik“
12	Človek, ktorý je priaznivec politika Róberta Fica	P	„To je teda riadna haluz, ty si ficoid?“

3. časť

	<u>Komunikačná situácia</u>	<u>Mluvčí</u>	<u>Datum</u>
1	Išlo o rozhovor v politickej relácii ako reakcia na protesty	Politik- cca 45rokov	18.11.2020
2	Natrafila som na článok cez link na facebooku	Žurnalista, ktorý napísal tento článok , cca 35 rokov	7.11.2020
3	Kamarátka pridala na Facebook status o tejto množine a mňa to veľmi zaujalo, pretože som tento názov nikdy nepočula	Používateľka Facebooku- 27 rokov, študentka frj	19.10.2020
4	Po presťahovaní sa do iného kraja som zaznamenala toto slovo, u nás sme ho nepoužívali	Obyvatelia Martina, aj staršia aj mladšia generácia	December 2020
5	S kamarátkou som sa rozprávala o vianočnej večeri a spomenula pupáky	Študentka, 22 rokov, okres Turiec, rodina pochádza z východu	3.12.2020
6	Kamarátka opisovala pesničku, ktorá jej prišla úplne nevýrazná	Študentka hudby, 21 rokov	10.12.2020
7	Rozprávala som sa v telefóne s kamarátom, ktorý mal príznaky covid	Študent, 20 rokov	12.12.2020
8	Zaznamenala som to na instagramovom story	Influencerka, 25 rokov	15.12.2020

¹⁴ Mandelbrotova množina. (2020, marec 13). Wikipédia, Slobodná encyklopédia. Získané 12:49, marec 10, 2021 z //sk.wikipedia.org/w/index.php?title=Mandelbrotova_mno%C5%BEina&oldid=6999332.

¹⁵ Slovensky [online]. Slovník.sk [online]. [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <https://slovník.aktuality.sk/>

9	Rozprávala som sa s otcom o politike a on vyslovil toto slovo	Môj otec, 45 rokov	17.12.2020
10	Premiér SR to povedal v rozhovore s reportérkou	Premiér SR,	18.12.2020
11	Kamarátka povedala túto vetu keď sme boli pri stánku s občerstvením	Študentka, 23 rokov	21.12.2020
12	Čítala som článok, ktorý sa venuje novým slovám	Žurnalista, ktorý napísal článok o nových slovách, ktoré prináša aj politika	22.12.2020

4. časť

	<u>Osobný komentár</u>	<u>Slovotvorba-typ</u>
1	Tento výraz bol pre mňa úplne neznámy keď som ho započula	Odvodzovaním pomocou predpony DI
2	Po zachytení tohto slova som si myslela, že ide o filmovú postavu	Prevzaté slovo
3	Nikdy som o takejto množine nepočula, automaticky som ju hneď šla hľadať	Prevzaté slovo
4	Toto slovo som si začala všímať iba v Martine, keď som bývala v inom meste Slovenska nepoznala som ho, teraz ho používam ale je pre mňa stále nové	Prevzaté slovo
5	O tomto jedle som nikdy predtým nepočula, nepoznám to	Prevzaté slovo
6	Chápala som síce význam tohto slova, ale z pohľadu neológie som si uvedomila, že je pre mňa nové, nepoužívam ho často a hlavne v minulosti som ho nepoznala	Prevzaté slovo
7	Ja osobne som toto slovo nikdy predtým nezaznamenala, ani v plnej verzii antigénový test	Odvodzovaním pomocou predpony anti
8	Síce viem odhadnúť význam tohto slova, je pre mňa nové, v minulosti som ho nepoužívala, dnes používam iba veľmi zriedka	Prevzaté slovo
9	Je to pre mňa nové slovo, nepoznala som jeho význam predtým	Prevzaté slovo
10	Nepoužívam toto slovo a nestretávam sa s ním nejak často, je pre mňa nové	Prevzaté slovo
11	Toto slovo som síce už počula ale nerozumela som jeho význam a považujem ho za nové	Skladáním
12	Toto slovo som videla po prvý krát, bola som schopná vydedukovať význam ale je pre mňa úplne nové	Odvodzovaním pomocou prípony id

5.1. Osobný komentár

Hľadanie slovenských neologizmov bolo pre nás veľmi zaujímavé pretože sme si uvedomili, že ide o subjektívny pocit a pre každého z nás môže byť neologizmom niečo iné. Objavili sme veľmi zaujímavé výrazy či už išlo skutočne o neologizmus alebo iba o pocit.

Všimli sme si aj, že keď sme v decembri viac čítali a pozerali televíziu a mali sme viac príležitostí zhovárať sa s našimi blízkymi naše hľadanie sa rozšírilo. Za tento mesiac sme totiž našli najviac výrazov.

Počas mesiaca november sme pozerali reportáže a čítali rôzne články na internete. Vždy po zachytení nového výrazu sme si ho zapísali do nášho slovníčka a následne s ním pracovali v tabuľke.

Všimli sme si, že v mesiaci november, keď sme veľmi obmedzili sociálne siete a mali málo kontaktu s ľuďmi, sa naše hľadanie nových výrazov takmer zastavilo. Rozhodli sme sa teda viac čítať, čo nám veľmi pomohlo.

V decembri už sa náš zber výrazne rozšíril oproti iným mesiacom. Za dôvod pokladáme častejšiu konverzáciu s blízkymi, viac čítania a väčšiu sústredenosť práve na hľadanie neologizmov. Možno povedať, že po tých pár mesiacoch sme sa naučili ako vnímať písaný alebo hovorený text z tohto neologického hľadiska.

6. Filtre

6.1. Sociálny filter

Ako ďalší krok pri skúmaní našich neologizmov sme utvorili malé skupinky a navzájom sme hodnotili nájdené výrazy. V tejto kapitole si ukážeme tabuľku, ktorá sumarizuje hodnotenie mojich nájdených výrazov mojimi spolužiačkami v skupine.

Pred tým ako si ukážeme konkrétnu tabuľku si v krátkosti predstavíme členov skupiny, ktorá bude dané výrazy hodnotiť:

Ivona- študentka francúzskeho jazyka a literatúry, 22 rokov

Martina- študentka francúzskeho jazyka a literatúry, 27 rokov

Linda- študentka francúzskeho jazyka a literatúry, 21 rokov

Dominika- študentka francúzskeho jazyka a literatúry, 22 rokov

Legenda

- Ne- nikdy sem neslyšela

1= Vidíte poprvé, neznáte, ale jste schopni odhadnout jeho význam.

2= Neznáte, ale neodhadnete význam

3= Neznáte, ale špatně odhadujete

- Pasivní ano=Slyšela sem ale nepoužívám

4= Zaslechla jsem, ale nepoužívám a používat nechci/nebudu

5= Zaslechla jsem, častěji, ale nevím přesně význam a proto nepoužívám

6= Často to slyším, ale nepoužívám a používat chci

- Aktivní ano=Slyšela sem a používám

7= Aktivně používám, ale cítím to pořád jako neologické.

8= Aktivně používám dlouho, pro mě neologické není, ale pro ostatní může být.

9= Nesdílíte neologický pocit a nechápete začlenění do tabulek.

Tabuľka číslo 4. – Sociálny filter

Výraz	Hodnotenie Ivona	Hodnotenie Martina	Hodnotenie Linda	Hodnotenie Dominika
Kyborg	4 Zaslechla jsem, ale nepoužívám a používat nechci/nebudu	9 Nesdílím neologický pocit a nechápu začlenění do tabulek.	5 Zaslechla jsem, častěji, ale nevím přesně význam a proto nepoužívám	3 Neznám ale špatně odhaduji
Mandelbrotova množina	4 Zaslechla jsem, ale nepoužívám a používat nechci/nebudu	7 Aktivně používám, ale cítím to pořád jako neologické.	3 Neznám, ale špatně odhaduji	2 Neznám, ale neodhaduji význam
Disident	5/6 Zaslechla jsem, častěji, ale nevím přesně význam a proto nepoužívám	9 Nesdílím neologický pocit a nechápu začlenění do tabulek.	3 Neznám, ale špatně odhaduji	5 Zaslechla jsem, častěji, ale nevím přesně význam a proto nepoužívám
Fest	9 Nesdílím neologický pocit a nechápete začlenění do tabulek.	4 Zaslechla jsem, ale nepoužívám a používat nechci/nebudu	8 Aktivně používám dlouho, pro mě neologické není, ale pro ostatní může být	9 Nesdílím neologický pocit a nechápu začlenění do tabulek.
Pupák	9 Nesdílím neologický pocit a nechápu začlenění do tabulek.	4 Zaslechla jsem, ale nepoužívám a používat nechci/nebudu	9 Nesdílím neologický pocit a nechápu začlenění do tabulek.	9 Nesdílím neologický pocit a nechápu začlenění do tabulek.
Tuctovka	9 Nesdílím neologický pocit a nechápu začlenění do tabulek.	4 Zaslechla jsem, ale nepoužívám a používat nechci/nebudu	9 Nesdílím neologický pocit a nechápu začlenění do tabulek.	9 Nesdílím neologický pocit a nechápu začlenění do tabulek.
Antigén	7 Aktivně používám, ale cítím to pořád jako neologické.	9 Nesdílím neologický pocit a nechápu začlenění do tabulek.	7 Aktivně používám, ale cítím to pořád jako neologické.	7 Aktivně používám, ale cítím to pořád jako neologické.
Hejtovat'	8 Aktivně používám dlouho, pro mě neologické není, ale pro ostatní může být	8 Aktivně používám dlouho, pro mě neologické není, ale pro ostatní může být	8 Aktivně používám dlouho, pro mě neologické není, ale pro ostatní může být	7 Aktivně používám, ale cítím to pořád jako neologické.
Lobista	9 Nesdílím neologický pocit a nechápete začlenění do tabulek.	4 Zaslechla jsem, ale nepoužívám a používat nechci/nebudu	3 Neznám, ale špatně odhaduji	8 Aktivně používám dlouho, pro mě neologické není, ale pro ostatní může být
Samit	9 Nesdílím neologický pocit a nechápu začlenění do tabulek.	6 Často to slyším, ale nepoužívám a používat chci	8 Aktivně používám dlouho, pro mě neologické není, ale pro ostatní může být	8 Aktivně používám dlouho, pro mě neologické není, ale pro ostatní může být

Vopcháčik	2 Neznám, ale neodhadnem význam	2 Neznám, ale neodhadnem význam	3 Neznám, ale špatně odhaduji	3 Neznám, ale špatně odhaduji
Ficoid	1 Vidím poprvé, neznáte, ale jsem schopná odhadnout jeho význam	1 Vidím poprvé, neznáte, ale jsem schopná odhadnout jeho význam	1 Vidím poprvé, neznáte, ale jsem schopná odhadnout jeho význam	1 Vidím poprvé, neznáte, ale jsem schopná odhadnout jeho význam

Po tejto evaluácii môžeme naozaj konštatovať, že tento neologický pocit je veľmi subjektívny. Čo je pre jednu osobu úplne nové slovo, pre druhú osobu môže byť slovo zaužívané dlhú dobu a naopak.

6.2. Lexikografický filter

V nasledujúcej etape našej práce budeme hodnotiť nájdené výrazy z lexikografického hľadiska. To znamená pomocou slovníkov a korpusov.

6.2.1. Prvý filter

V tomto filtri sme sa zamerali na nasledovné slovníky: *Slovník cudzích slov z roku 2005*, *Krátky slovník Slovenského jazyka 4 z roku 2003* a *Slovník Súčasného Slovenského jazyka z roku 2006, 2011, 2015*, *Slovník slovenského jazyka z r.1959-1968*, *Synonimický slovník slovenčiny z r. 2004*

Legenda slovníkových skratiek :

Slovník cudzích slov z roku 2005- SCS 2005

Krátky slovník Slovenského jazyka 4 z roku 2003- KSSJ 4 2003

Slovník Súčasného Slovenského jazyka z roku 2006, 2011, 2015- SSSJ 2006, 2011, 2015

Slovník slovenského jazyka z r.1959-1968- SSJ 1969-1968

Synonimický slovník slovenčiny z r. 2004- SSS 2004

- **Antigén** - našla som v **SCS 2005**¹⁷- „*látka pre daný organizmus cudzorodá, vzbudzujúca špecifickú imunologickú odpoveď, t. j. tvorbu protilátok a bunkové reakcie*“, v **KSSJ 4 2003** - „*látka schopná vyvolať v organizme tvorbu protilátok*“, a v **SSSJ 2006**¹⁸, **2011**, **2015** - „*látka, ktorá po vniknutí do organizmu vyvoláva tvorbu protilátky*, **SSJ 1959-1968**¹⁹- „*látka schopná vyvolať v organizme tvorbu protilátok*“
- **Disident** - našla som toto slovo v **KSSJ 4 2003** - „*prívrženec disentu*“, taktiež v **SSSJ 2006**, **2011**, **2015** - občan vyjadrujúci nekonformný postoj k oficiálnej, vládnucej ideológii, **SCS 2005**- 0, **SSJ 1959-1968** - „*rozkolník, odštiepenec*“, **SSS 2004** - „*odpadlík, burič*“
- **Fest** - taktiež som toto slovo našla v **KSSJ 4 2003** - „*pevne, mocne, silno*“, taktiež v **SSSJ 2006**, **2011**, **2015** - „*nad náležitú mieru, veľmi, veľa*“, **SCS 2005** - 0, **SSJ 1959-1968** - „*mnoho, veľa, veľmi*“, **SSS 2004**²⁰- „*veľmi*“
- **Ficoid** - **KSSJ 4 2003** - 0, **SSSJ 2006**, **2011**, **2015** -0, **SCS 2005**- 0, **SSJ 1959-1968** - 0, **SSS 2004** - 0
- **Hejtovať** - **KSSJ 4 2003** - 0, **SSSJ 2006**, **2011**, **2015** -0, **SCS 2005**- 0, **SSJ 1959-1968** - 0, **SSS 2004** - 0
- **Kyborg** - **KSSJ 4 2003** - 0, **SSSJ 2006**, **2011**, **2015** -0, **SCS 2005** - 0, **SSJ 1959-1968** - 0, **SSS 2004** - 0
- **Lobista** - našla som v **KSSJ 4 2003** - „*kto sa zúčastňuje na lobizme*“, v **SSSJ 2006**, **2011**, **2015** - „*kto presadzuje záujmy určitej skupiny a ovplyvňuje politických činiteľov v jej prospech, kto sa zúčastňuje na lobizme*“ a v **SCS 2005** - „*kto sa zúčastňuje lobizmu, člen lobby 2*“, **SSJ 1959-1968** - 0, **SSS 2004** - 0
- **Mandelbrotova množina** - **KSSJ 4 2003** - 0, **SSSJ 2006**, **2011**, **2015** -0, **SCS 2005** - 0, **SSJ 1959-1968** - 0, **SSS 2004** - 0

¹⁷ Petráčková, V. a J. Kraus. Slovník cudzích slov (akademický). Doplnené a prepracované vyd. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo – Mladé letá, 2005. Dostupné na : <https://slovník.juls.savba.sk/>

¹⁸ Balážová, Ľ. Slovník súčasného slovenského jazyka. Bratislava: VEDA, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 2006. Dostupné na: <https://slovník.juls.savba.sk/>

¹⁹ Slovník slovenského jazyka z r.1959-1968 [online]. [cit. 2021-01-28]. Dostupné na: <https://slovník.juls.savba.sk/?d=peciar>

²⁰ Anetová, A. a I. Hrubaničová. Synonymický slovník slovenčiny. 3. nezm. vyd. Bratislava: Veda, 2004. Dostupné na: <https://slovník.juls.savba.sk/>

- **Pupák** - KSSJ 4 2003 - 0, SSSJ 2006, 2011, 2015 -0, SCS 2005 - 0, SSJ 1959-1968 - 0, SSS 2004 – nár. opekanec
- **Samit** - našla som v SCS 2005 - „schôdzka, rokovanie, konferencia štátnikov na najvyššej úrovni“, v KSSJ 4 2003 - „schôdzka, rokovanie, konferencia štátnikov, politikov na najvyššej úrovni“, SSJ 1959-1968 - 0, SSS 2004 - 0
- **Tuctovka** - našla som iba v tvare prídavného mena „tuctový“ KSSJ 4 2003, v SCS 2005 som našla podstatné meno tucet, prídavné meno tuctový, SSSJ 2006, 2011, 2015 - 0, SSJ 1959-1968 - v tvare tucet, tuctový, SSS 2004 - v tvare tucet, tuctový
 *nájdene iba vo forme prídavného mena tuctový, alebo vo forme podstatného mena tucet, z ktorých je táto forma slova odvodená. Môžeme teda konštatovať, že ide o novú formu slova, vytvorenú práve na základe už zaužívaných foriem
- **Vopcháčik** - KSSJ 4 2003 - 0, SSSJ 2006, 2011, 2015 -0, SCS 2005 - 0, SSJ 1959-1968 - 0, SSS 2004 - 0

6.2.2 Druhý filter

V tomto filtri sa zameriame na internetové slovníky ako Slovník.sk, Slovník.one, Slovensky.eu a taktiež budeme hľadať výrazy v korpusoch a to konkrétne: Omnia Slovaca Publica II, Araneum Slovacom V Maximum.

- **Antigén - Slovník.sk**²¹ - látka, schopná vytvoriť protilátky pri nákazlivých chorobách
Slovník.one²² - látka schopná vyvolať v tele tvorbu protilátok
 Omnia Slovaca Publica II- 7837 výsledkov
 Araneum Slovacom V Maximum- 13 299 výsledkov

²¹ Slovník.sk [online]. [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <https://slovník.aktuality.sk/>

²² Slovník.one [online]. [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <https://www.slovník.one/>

- **Disident - Slovník.sk** - odpadlík, odštiepenec, človek stavajúci sa proti štátnemu zriadeniu

Slovensky.eu²³ - prívrženec disentu (význ. 1): prednovembroví disidenti

Omnia Slovaca Publica II - 12 131 výsledkov

Araneum Slovacum V Maximum - 9205 výsledkov

- **Fest - Slovník.sk** - mnoho, veľa, veľmi
Slovensky.eu - hovorový výraz expresívny výraz pevne, mocne, silno: fest pritiahnúť

Omnia Slovaca Publica II – 24 230 výsledkov

Araneum Slovacum V Maximum - 25 303 výsledkov

- **Ficoid** - nič spojené so slovníkom
Omnia Slovaca Publica II - 265 výsledkov
Araneum Slovacum V Maximum - 307 výsledkov
- **Hejtovat'** - nič spojené so slovníkom
Omnia Slovaca Publica II - 292 výsledkov
Araneum Slovacum V Maximum - 1438 výsledkov
- **Kyborg - Slovník.one** - výtvor, ktorý je čiastočne robotom a čiastočne organizmom
Omnia Slovaca Publica II- 396 výsledkov
Araneum Slovacum V Maximum- 811 výsledkov
- **Lobista - Slovensky.eu** - kto sa zúčastňuje na lobizme, inak som našla iba v tvare lobizmus
- **Mandelbrotova množina** - nič spoločné so slovníkom ale nájdené v jednej Diplomovej práci s popisom: „*Benoit Mandelbrot ve svých jednadvaceti letech narazil na zapadlou práci Julia a Fatoua. Začal se zabývat Juliovými množinami a pokoušel se je zobecnit. Dlouhou dobu hledal, kterak popsat tyto množiny a sjednotit je, až v roce 1979 objevil jakýsi „katalog Juliových množin. Tím katalogem byla další množina v komplexní rovině, která popisovala v každém svém bodě určitou Juliovu množinu. Tato množina se nazývá dle svého objevitele Mandelbrotova množina.*“²⁴

²³ Slovensky.eu [online]. [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <https://www.slovensky.eu>

²⁴ WIESNER, Robert. *Užití a zneužití fraktálů*. Brno, 2006. Dostupné také z: <https://is.muni.cz/th/fpil7/diplomka.pdf>. Diplomová práce. Masarykova Univerzita.

Taktiež sme definíciu našli na stránke *Co je to?*, ktorá sa venuje rôznym odborným výrazom a témam. Na tejto stránke je Mandelbrotova množina zadefinovaná nasledovne:

*„Mandelbrotova množina je nekonečně členitý útvar. Jedná se o fraktál. Po zvětšení jakéhokoli jejího výseku lze získávat stále další a další přesné a složité obrazce. Mandelbrotova množina bývá výchozí množinou bodů pro další fraktály, které se vytvářejí různými matematickými vzorci a ohýbají se, obarvují, zvětšují či deformují buď v dvourozměrném, nebo třírozměrném prostoru.“*²⁵

V tomto prípade môžeme posúdiť, že ide o odbornú terminológiu, ktorá sa síce v slovníkoch nenachádza ale v určitej sfére, konkrétne v geometrii je už dlho zaužívaná. Ide o necelospoločensky rozšírený termín, ktorý je neologický pre nematematickov. Pre matematikov to neologizmus nie je.

Omnia Slovaca Publica II - 63 výsledkov

Araneum Slovaccum V Maximum - 46 výsledkov

- **Pupák - Slovník.sk** – nár. opekanec

Omnia Slovaca Publica II - 951 výsledkov

Araneum Slovaccum V Maximum – 1525 výsledkov

- **Samit - Slovník.sk** - schôdzka, rokovanie

Slovensky.eu - schôdzka, rokovanie, konferencia štátnikov, politikov na najvyššej úrovni : samit predstaviteľov najvyspelejších krajín

Omnia Slovaca Publica II - 9806 výsledkov

Araneum Slovaccum V Maximum - 7890 výsledkov

- **Tuctovka** - nič spoločné so slovníkom

Omnia Slovaca Publica II - 243 výsledkov

Araneum Slovaccum V Maximum - 271 výsledkov

- **Vopcháčík** - nič spojené so slovníkom

Omnia Slovaca Publica II - 49 výsledkov

²⁵ Co je to Mandelbrotova množina. *Co je to* [online]. [cit. 2021-03-11]. Dostupné z: https://cojeto.superia.cz/matematika/mandelbrotova_mnozina.php

Araneum Slovacom V Maximum - 44 výsledkov

6.2.3 Tretí filter

- **Ficoid** - nikde som definíciu nenašla, vydedukovala som si ju podľa toho v akom kontexte som toto slovo videla, k žiadnej oficiálnej definícií som sa však nedostala
- **Hejtovať** - iba wikipedia

Je hovorový výraz (neologizmus) pomerne nejednoznačného významu, ktorý môže znamenať

- negatívne hodnotenie príspevkov na sociálnych sieťach, pozri pod sociálna sieť
- vyjadrovanie (spravidla nevhodným spôsobom) nesúhlasného postoja resp. že sa danej osobe niečo nepáči, kritizovanie, najmä na internete, a to aj bez prejavu nenávisti, pozri pod nesúhlas, kritika
- prejavenie nenávisti najmä na internete (najmä pre inakosť, t.j. rasu, etnickú príslušnosť, pohlavie a pod., ale niekedy aj z iných dôvodov, napr. voči známej osobe a pod.) , pozri pod nenávistný prejav
- matie negatívneho prístupu k životu, pozri napr. pod negativizmus, nenávist²⁶
- **Kyborg** - definícia nájdená iba na slovník.one
- **Tuctovka** - v tomto tvare som slovo nenašla v žiadnych slovníkoch, našla som ho iba v tvaroch, ktoré som spomenula v prvom filtri
- **Vopcháčík** - našla som iba článok, ktorý toto slovo kvázi kritizuje a hovorí, že je iba „výmysel kvázihumoristov, ktorí sa svojím spôsobom zabávajú na adresu lexikografov, autorov slovenských slovníkov.“ Slovenským ekvivalentom k hot-dogu by mal po správnosti byť párok v rožku.

Po lexikografickom filtri môžeme vidieť, že iba 5 z 10 nájdených výrazov sa dostali až do tretieho filtra a môžeme ich teda považovať za neologizmy. Do tohto posledného filtra sa dostali práve preto, že sme nenašli ich definície v žiadnych referenčných slovníkoch na rozdiel od ostatných hesiel. Veľmi zaujímavé bolo práve hľadanie v korpusoch, ktoré nám ukázalo koľko-krát bolo dané slovo použité v rôznych zdrojoch. Do nášho slovníčka v prílohách teda pridáme iba týchto päť hesiel, pretože ich po filtrácii považujeme za neologizmy.

²⁶ Hejtovanie. (2019, jún 19). *Wikipédia, Slobodná encyklopédia*. Získané 14:03, marec 10, 2021 z //sk.wikipedia.org/w/index.php?title=Hejtovanie&oldid=6856114.

Záver

V našej práci sme sa venovali nájdeným výrazom, ktoré boli pre nás nové. Popísali sme ich do detailov, hodnotili sme ich s inými členmi našej skupiny aby sme porovnali naše neologické pocity a na záver sme ich vyhľadávali v slovníkoch a korpusoch. Po všetkých týchto etapách môžeme konštatovať, že neologický pocit nie je vždy naozaj správny, ale naozaj ide o subjektívny pocit, ktorý sa môže u každého človeka líšiť.

Na záver by som chcela povedať, že slovná zásoba jednotlivých jazykov sa takmer každý deň mení pretože sa často objavujú nové slová. Všimla som si, že dokážem nájsť viac neologizmov keď čítam články a rozprávam sa s ľuďmi ako keď pozerám televíziu. Je škoda, že situácia mi dostatočne neumožňuje hovoriť s inými ľuďmi pretože to je spôsob ako si obohatiť slovnú zásobu a aj nájsť neologizmy pre tento zaujímavý projekt, ktorý ma naučil sa pozeráť na hovorenú a písanú reč aj iným spôsobom. Taktiež musím podotknúť, že ma veľmi zaujali výsledky nájdené v korpusoch, ktoré sa často nezhodovali s mojím subjektívnym pocitom. Slová, o ktorých som si myslela, že nie sú takmer vôbec používané mali veľmi veľa výsledkov v korpusoch a naopak.

Bibliografia

Anettová, A. a I. Hrubaničová. Synonymický slovník slovenčiny. 3. nezm. vyd. Bratislava: Veda, 2004. Dostupné na: <https://slovník.juls.savba.sk/>

Balážová, E. Slovník súčasného slovenského jazyka. Bratislava: VEDA, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 2006. Dostupné na: <https://slovník.juls.savba.sk/>

Petráčeková, V. a J. Kraus. Slovník cudzích slov (akademický). Doplnené a prepracované vyd. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo – Mladé letá, 2005. Dostupné na : <https://slovník.juls.savba.sk>

Slovensky.eu [online]. [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <https://www.slovensky.eu>

Slovník.one [online]. [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <https://www.slovník.one/>

Slovník.sk [online]. [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <https://slovník.aktuality.sk/>

WIESNER, Robert. Užití a zneužití fraktálů. Brno, 2006. Dostupné také z: <https://is.muni.cz/th/fpil7/diplomka.pdf>. Diplomová práce. Masarykova Univerzita.

Wikipédie. Wikipédie [online]. Wikipédia, Slobodná encyklopédia. [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: https://sk.wikipedia.org/wiki/Hlavná_stránka

Prílohy

FICOID

[fitsoit]; subst.; m., sg.

Človek, ktorý je priaznivec politika Róberta Fica

Odvodzovaním od priezviska slovenského politika Róberta Fica a pridaním prípony -id

Komentáre k rozšírení:

Krátky slovník Slovenského jazyka z roku 2003 - 0, Slovník Súčasného Slovenského jazyka z roku 2006, 2011, 2015-0, Slovník cudzích slov z roku 2005 – 0, Slovník slovenského jazyka z r.1959-1968- 0, Synonymický slovník slovenčiny z r. 2004- 0

Omnia Slovaca Publica II - 265 výsledkov

Araneum Slovacum V Maximum- 307 výsledkov

Slovo, ktoré sa ešte príliš nedostalo do očí, ale respondenti sú schopní vydedukovať jeho význam na základe jeho formy

Zdroje:

<https://plus7dni.pluska.sk/relax/samounos-ficoid-alobalic-nove-slova-prinasaju-kauzu-politika>

HEJTOVAŤ

[hejtovat]; v.; , tranz.

hejt

Vyjadrovanie (spravidla nevhodným spôsobom) nesúhlasného postoja resp. že sa danej osobe niečo nepáči, kritizovanie, najmä na internete, a to aj bez prejavenia nenávisťi.

Z anglického hate

Komentáře k rozšíření:

Krátky slovník Slovenského jazyka z roku 2003 - 0, Slovník Súčasného Slovenského jazyka z roku 2006, 2011, 2015-0, Slovník cudzích slov z roku 2005 – 0, Slovník slovenského jazyka z r.1959-1968- 0, Synonymický slovník slovenčiny z r. 2004- 0

Omnia Slovaca Publica II- 292 výsledkov

Araneum Slovacum V Maximum- 1438 výsledkov

Respondenti považujú toto slovo za známe a aktívne ho používajú.

Zdroje:

<https://sk.wikipedia.org/wiki/Hejtovanie>

KYBORG

[kibork]; subst.; m., sg.

Cyborg

Kyborg môže byť: hybrid človeka a počítača, respektíve človek vylepšený umelými súčast'ami

Prevzaté z anglického slova Cyborg /'saɪbɔ:g/, čo znamená kreatúra, ktorá je z časti človek a z časti stroj

"Do Prahy zavítal první kyborg na světě – Angličan Neil Harbisson, který si nechal do hlavy zabudovat anténu převádějící barvy na vibrace."

Komentáře k rozšíření:

Krátký slovník Slovenského jazyka z roku 2003 - 0, Slovník Súčasného Slovenského jazyka z roku 2006, 2011, 2015-0, Slovník cudzích slov z roku 2005 – 0, Slovník slovenského jazyka z r.1959-1968- 0, Synonymický slovník slovenčiny z r. 2004- 0

Nájdené v Slovník.one

Omnia Slovaca Publica II- 396 výsledkov

Araneum Slovacom V Maximum- 811 výsledkov

Podľa respondentov je toto slovo nie moc známe, už ho započuli ale aktívne ho nepoužívajú.

Zdroje:

<https://www.slovník.one/kyborg>

http://aranea.juls.savba.sk/guest/run.cgi/first?iquery=kyborg&corpname=AranSlov_x&corpus-search-form=true

TUCTOVKA

[tuctouka]; subst.; f., sg.

Ide o osobu alebo vec, ktorá je obyčajná, bežná

Odvodzovaním z adjektíva tuctový, prípadne z podstatného mena tucet a pridaním prípony -ka

„Tá pesnička je úplná tuctovka.“

Komentáře k rozšíření:

Krátky slovník Slovenského jazyka z roku 2003 - 0, Slovník Súčasného Slovenského jazyka z roku 2006, 2011, 2015-0, Slovník cudzích slov z roku 2005 – 0, Slovník slovenského jazyka z r.1959-1968- 0, Synonimický slovník slovenčiny z r. 2004- 0

* nájdené iba v tvare podstatného mena tucet alebo adjektíva tuctový v Krátkom slovníku Slovenského jazyka 4 z roku 2003, v Slovníku cudzích slov z roku 2005 Slovník slovenského jazyka z r.1959-1968 a v Synonimický slovník slovenčiny z r. 2004

Omnia Slovaca Publica II- 243 výsledkov

Araneum Slovacum V Maximum- 271 výsledkov

Respondenti považujú toto slovo za známe a aktívne ho používajú, nezdieľajú neologický pocit.

tucet, tuctový, tuctovo

Zdroje:

Kamarátka opisovala pesničku, ktorá jej prišla úplne obyčajná, nevýrazná

VOPCHÁČIK

[vopxatʃik]; subst.; m., sg.

Slovenský výraz pre hot-dog

Odvodzovaním zo slovesa vopchať a pridaním prípony -čik

Komentáře k rozšíření:

Krátky slovník Slovenského jazyka z roku 2003 - 0, Slovník Súčasného Slovenského jazyka z roku 2006, 2011, 2015-0, Slovník cudzích slov z roku 2005 – 0, Slovník slovenského jazyka z r.1959-1968- 0, Synonymický slovník slovenčiny z r. 2004- 0

Omnia Slovaca Publica II- 49 výsledkov

Araneum Slovacum V Maximum- 44 výsledkov

Pre respondentov je toto slovo neznáme, nepoužívajú ho a nie sú schopní odhadnúť jeho význam.

Zdroje:

Kamarátka povedala túto vetu keď sme boli pri stánku s občerstvením